

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ GMINY CHOCZ**

z dnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 ze zm.) w związku z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2025 r. poz. 49 ze zm.) Rada Miejska Gminy Chocz uchwala, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Chocz.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Uzasadnienie do Uchwały
RADY MIEJSKIEJ GMINY CHOCZ**

z dnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49), organy jednostek samorządu terytorialnego są zobowiązane do opracowania i realizacji gminnego programu wspierania rodziny. Program ten stanowi kluczowy element lokalnej polityki społecznej, mający na celu wsparcie rodzin w prawidłowym pełnieniu ich funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zapobieganie problemom rodzinnym oraz wspieranie dzieci i młodzieży w sytuacjach kryzysowych.

Przyjęcie programu jest działaniem zgodnym z ustawowymi zadaniami gminy w zakresie pomocy społecznej, a jego realizacja przyczyni się do poprawy jakości życia rodzin, zwiększenia ich samodzielności oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Realizacja programu będzie finansowana z budżetu gminy oraz środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł.

Wobec powyższego, podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne i w pełni uzasadnione.

Załącznik do Uchwały Nr
Rady Miejskiej Gminy Chocz
z dnia
w sprawie przyjęcia Gminnego
Programu Wspierania Rodziny
na lata 2025-2027

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2025-2027

Chocz, 2025r.

Spis treści

1. Wstęp	2
2. Wprowadzenie programu.....	3
3. Diagnoza środowiska.....	4
4. Działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Choczu na rzecz rodzin	8
5. Adresaci programu	15
6. Cel Główny.....	16
7. Cele Szczegółowe	16
8. Harmonogram realizacji programu	16
9. Przewidywane efekty realizacji programu.....	19
10. Źródła Finansowania Programu.....	19
11. Monitoring i ewaluacja Programu	19
12. Podsumowanie	20

1. Wstęp

Rodzina jako podstawowa komórka społeczna powinna być fundamentem rozwoju dzieci i młodzieży a także kształtować postawy i relacje międzyludzkie w dorosłym życiu. To w niej dziecko nabywa wiedzę o otaczającym je świecie, uczy się wyrażania swoich uczuć oraz wartościowania co jest dobre, a co złe. Wychowują się w niej kolejne pokolenia, które w późniejszym okresie swojego życia kreują społeczeństwo. Rodzina odpowiada za ukształtowanie każdego dziecka. W świadomy i nieświadomy sposób przekazywane są elementy tworzące osobowość, system wartości oraz sposób patrzenia na świat. Dlatego tak ważne jest zachowanie prawidłowych ról społecznych, gdyż tylko „zdrowa” rodzina jest warunkiem wychowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji i empatii. Rozpad rodziny związany z niewydolnością wychowawczą, narastaniem konfliktów powoduje wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz angażując przy tym siły i środki społeczne. Długoletnie przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

Gminny Program Wspierania Rodziny to zespół planowych działań mających na celu wspieranie rodziny w przezwyciężaniu trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Wpieranie rodziny wymaga skoordynowanych działań wszystkich instytucji i służb pomocowych, które mają na celu przywrócenie tym rodzinom zdolności do wypełniania ich funkcji. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości.

W swoich działaniach pracownicy socjalni, asystenci rodziny, kuratorzy, pedagodzy czy pracownicy służb medycznych mają za zadanie wspieranie i wspomaganie rodziców w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Ważna jest rola asystenta rodziny, którego zadaniem już na zasadzie profilaktyki jest wspieranie rodzin w ich miejscu zamieszkania. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej. W przypadku niemożności zapewnieniu opieki i wychowania dziecka przez rodzinę, powiat organizuje pieczę zastępczą w formie rodzinnej i instytucjonalnej. Do zadań gminy w myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy ponoszenie

częściowych wydatków związanych z pobytem dziecka w wyżej wskazanych formach pieczy zastępczej.

Pomoc Społeczna jako instytucja polityki społecznej państwa umożliwia osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać. W przepisach o pomocy społecznej zawarta jest zasada pomocniczości, która zakłada wspieranie rodziny, a nie bezpośrednie zaspokajanie ich potrzeb.

Niniejszy program jest kontynuacją programów wspierania rodziny, które realizowane były w latach poprzednich w Gminie Chocz.

2. Wprowadzenie programu

Podstawą stworzenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 jest ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakładająca na gminę obowiązek podejmowania działań, które mają za zadanie wspierać rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Zakłada w szczególności wzmocnienie działań profilaktycznych i doskonalenie metod pracy z rodziną na rzecz pozostawienia w niej dziecka lub jego powrotu do rodziny biologicznej. Działania pomocowe na terenie gminy polegają na udzielaniu pomocy w radzeniu sobie z trudnościami tak, aby nie doszło w efekcie nie doszło do umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, a jeżeli dojdzie do tego rodzaju interwencji, do stworzenia takich warunków w funkcjonowaniu rodziców dziecka, aby możliwy był powrót dziecka pod opiekę rodziny biologicznej.

W oparciu o diagnozę środowiska lokalnego opracowano 3 letni gminny program wspierania rodziny na lata 2025-2027 r. Diagnoza została sporządzona przez Ośrodek Pomocy Społecznej, do której wykorzystano materiały własne i sprawozdania

Adresatami programu są rodziny wychowujące dzieci i przeżywające różnego rodzaju trudności, których same nie mogą pokonać, a także rodziny z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej i wyrażają one chęć współpracy na rzecz odzyskania opieki nad dzieckiem i powrotu do domu rodzinnego.

Program jest skierowany w szczególności do rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i niezaradnych życiowo, w których rodzice nie radzą sobie z wychowaniem dzieci oraz nie potrafią zrozumieć potrzeb rodziny. Drugą grupą są rodziny dotknięte uzależnieniem i przemocą, w których jedno z rodziców lub oboje nadużywają alkoholu bądź, w których dochodzi do przemocy. Trzecia grupa to rodziny

zagrożone niedostosowaniem społecznym, w których niedostosowanymi społecznie są dzieci i młodzież, które pod wpływem różnych czynników mają trudności w dostosowaniu się do życia w grupie.

Zapisy Programu są spójne z aktami ustawodawstwa krajowego i lokalnego, takimi jak:

1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Chocz na lata 2021-2026.
2. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r. (tj. Dz. U. z 2025 r., poz. 49.)
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2024 poz. 1283 ze zm.)
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 535 ze zm.),
5. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.).
6. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z 29 lipca 2005r. (tj. Dz.U. z 2023r. poz. 1939 ze zm.)
7. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (tj. Dz. U 2024 poz. 1576 ze zm.)

3. Diagnoza środowiska

Gmina Chocz położona jest w województwie wielkopolskim, na prawym brzegu Prosny, wzdłuż drogi Kalisz-Września, w odległości 11 km od Pleszewa. Zajmuje obszar 73,4 km², który zamieszkuje 4820 mieszkańców. W skład Gminy wchodzi miasto Chocz oraz 11 wsi sołeckich do których należy Brudzewek, Józefów, Kwileń, Kuźnia, Niniew, Nowolipsk, Nowa Kaźmierka, Nowy Olesiec, Piła, Stara Kaźmierka, Stary Olesiec. Największą z wymienionych jest Chocz będący siedzibą władz gminnych licząca 1797 mieszkańców. Gmina ma charakter typowo rolniczy, w której przeważają gospodarstwa o powierzchni między 2 - 10 ha. Dość znaczną powierzchnię Gminy, bo aż 39 % zajmują lasy, które czynią ją atrakcyjną dla turystyki, jak również rzeka Prosna, przepływająca wzdłuż całej Gminy.

W Gminie Chocz funkcjonują następujące instytucje użyteczności publicznej:

- Urząd Miejski Gminy Chocz,
- Gminny Ośrodek Kultury,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Przedszkole,
- Szkoły Podstawowe (SP w Chocz, SP w Kwilenu, SP w Kuźni),
- Biblioteka Publiczna,
- Dzienny Dom Seniora,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej,
- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Nowolipsku,
- Ośrodek Resocjalizacyjny MONAR w Nowolipsku,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Chocz, Józefowie, Kwilenu, Niniewie, Kuźni,
- Posterunek Policji,

Diagnoza społeczna

Diagnoza lokalna dotyczy funkcjonalności rodzin zamieszkałych na terenie Gminy Chocz w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo- wychowawczych.

Diagnoza problemów społecznych w Gminie Chocz została przeprowadzona na podstawie analizy danych statystycznych i demograficznych zawartych w Ocenie zasobów Pomocy Społecznej, która jest corocznie sporządzana przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Chocz.

Tabela 1. Liczba osób zamieszkałych w Gminie Chocz na przełomie lat 2021-2023.

<i>Rok</i>	2021	2022	2023
<i>Liczba osób</i>	4734	4667	4646

<i>Rok</i>	2021	2022	2023
<i>Liczba kobiet</i>	2361	2366	2342

<i>Rok</i>	2021	2022	2023
<i>Liczba mężczyzn</i>	2373	2301	2304

Z poniższej tabeli wynika, iż najwięcej mieszkańców Gmina Chocz liczyła w 2021r., natomiast później następowała tendencja spadkowa. W podanych latach większy odsetek stanowiły kobiety.

Rodziny mieszkające na terenie Gminy Chocz borykają się z wieloma problemami życiowymi mającymi wpływ na ich funkcjonowanie i rozwój. Problemy te decydują o jakości życia rodzinnego. Jedną z instytucji na terenie gminy, która zajmuje się udzielaniem pomocy rodzinie jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Głównym zadaniem ośrodka jest świadczenie pomocy osobom i rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej i nie są w stanie pokonać jej korzystając tylko i wyłącznie z własnych zasobów i możliwości. Za misję ośrodka uznać można dążenie do poprawy jakości życia mieszkańców i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Poniższa tabela przedstawia strukturę rodzin objętych pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2021-2023.

Tabela 2. Struktura rodzin objętych pomocą GOPS w latach 2021-2023.

Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
2021	2022	2023	2021	2022	2023
358	271	246	768	575	350

Tabela nr 3 przedstawia liczbę rodzin korzystających ze świadczenia pieniężnych i niepieniężnych w Gminny Ośrodku Pomocy Społecznej w Choczu w latach 2021-2023.

Tabela 3. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

	Liczba rodzin w latach						
Rodzaj Świadczenia	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Świadczenia niepieniężne	103	88	94	79	68	53	57

Świadczenia pieniężne	109	169	162	129	110	114	116
----------------------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Z danych jakie posiada Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choczu na podstawie wywiadów środowiskowych oraz obserwacji pracowników socjalnych wynika, że rodziny korzystające ze wsparcia oferowanego przez ośrodek to środowiska, gdzie występuje wiele problemów jednocześnie. Dlatego tak istotne jest wdrożenie kompleksowego wsparcia dla rodzin w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej.

Poniższa tabela przedstawia powody przyznania pomocy przez GOPS w Choczu w latach 2021-2023.

Tabela 4. Powody przyznania pomocy GOPS w Choczu w latach 2021-2023

Powody udzielania pomocy i wsparcia	Liczba rodzin ogółem w roku 2021	Liczba rodzin ogółem w roku 2022	Liczba rodzin ogółem w roku 2023
Ubóstwo	103	63	58
Niepełnosprawność	71	54	52
Długotrwała lub ciężka choroba	40	12	36
Bezrobocie	14	9	16
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych- ogółem	15	18	14
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych -w tym rodziny niepełne	5	5	2
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych-w tym rodziny	4	5	2

wielodzietne			
Alkoholizm	5	6	7
Potrzeba ochrony macierzyństwa	24	13	7
Potrzeba ochrony macierzyństwa- w tym potrzeba ochrony wielodzietności	10	6	2
Bezdomność	5	2	3
Przemoc domowa	7	7	3
Zdarzenie losowe		9	2
Trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	4	1

Najczęstszym powodem korzystania przez rodziny ze świadczeń pomocy społecznej w ramach ustawy o pomocy społecznej jest ubóstwo rozumiane jako brak własnych dochodów bądź dochodów niewystarczających do zaspokojenia podstawowych potrzeb. Na drugim miejscu znalazła się niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba a następnie bezrobocie.

Dysfunkcje takie jak alkoholizm, bezrobocie czy przemoc domowa bardzo często prowadzą do powstania problemu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Bezradność oznacza brak umiejętności sprawowania opieki nad dziećmi oraz brak kompetencji wychowawczych.

4. Działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Choczu na rzecz rodzin

4.1. Udzielanie pomocy finansowej w ramach ustawy o pomocy społecznej.

Poniższa tabela przedstawia podział rodzin korzystających z pomocy finansowej w ramach ustawy o pomocy społecznej, ze względu na liczbę osób w rodzinie oraz wiek beneficjentów.

Tabela 5. Rodziny korzystające z pomocy finansowej w ramach ustawy o pomocy społecznej

<u>Wyszczególnienie</u>	<u>Rok 2021</u>	<u>Rok 2022</u>	<u>Rok 2023</u>
<u>Osoby i rodziny którym udzielono pomocy i wsparcia</u>			
<u>Liczba osób</u>	365	343	308
<u>Osoby i rodziny którym przyznano świadczenie</u>			
<u>Liczba osób</u>	198	187	185
<u>W tym: osoby długotrwale korzystające</u>	41	40	33
<u>Wiek 0-17 lat</u>	54	31	39
<u>Wiek produkcyjny</u> <u>(kobiety w wieku 18-59 lat i mężczyźni w wieku 18-64 lata)</u>	101	105	88
<u>Wiek poprodukcyjny</u> <u>(kobiety w wieku 60 lat i więcej oraz mężczyźni w wieku 65 lat i więcej)</u>	43	51	58
<u>Liczba rodzin</u>	178	167	173
<u>Liczba osób w rodzinach</u>	365	343	308

Przyglądając się powyższej tabeli można zauważyć spadek rodzin korzystających z pomocy finansowej ośrodka. Pokazuje to, iż pomimo wysokiej

inflacji, mniej rodzin ubiega się o świadczenia z pomocy społecznej, można przypuszczać, że w głównej mierze jest to spowodowane wsparciem w ramach programów takich jak „Świadczenie wychowawcze” oraz niezmiennym się na przestrzeni lat kryterium dochodowym uprawniającym do otrzymania pomocy.

4.2. Udzielanie rodzinom przewyżającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej wsparcia w postaci asystenta rodziny.

W ramach realizacji ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zostało utworzone stanowisko asystenta rodziny. Na terenie gminy Chocz pracuje 1 asystent rodziny. Pomoc asystenta mogą otrzymać rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz rodziny, której dzieci są czasowo umieszczone poza rodziną. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Praca asystenta rodziny koncentruje się na stworzeniu długofalowego planu w poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej rodzin, w których wychowują się dzieci poprzez działania wspierające a nie wyręczające rodziców. Współpraca z rodziną oparta jest o plan pracy stworzony wspólnie z członkami rodziny. Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15.

Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności :

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
- opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej,
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, problemów wychowawczych z dziećmi,
- wspieranie aktywności społecznej rodzin,
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,

- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej,
- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych,
- udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych,
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci,
- realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną,
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny,
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną,
- sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach
- współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Tabela 6. Liczba rodzin objęta pomocą asystenta rodziny

	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>
Liczba rodzin objęta pomocą asystenta rodziny	12	15	14

Źródło: Opracowane na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej

Jak wynika z powyższej tabeli ze wsparcia asystenta rodziny na przełomie lat 2021-2023 korzystało maksymalnie 15 rodzin. Środowiska w których występują problemy opiekuńczo –wychowawcze zaliczane są do grupy wysokiego ryzyka. Dysfunkcje te wymagają stałego monitorowania rodzin przez pracowników socjalnych i asystenta rodziny.

Zadaniem ustawowym gminy jest wprowadzenie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną przeżywającą trudności. Asystent rodziny zajmuje się wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Nienormowany i elastyczny czas pracy asystenta rodzinnego służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny. Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego, którego zadanie polega między innymi na systematycznej diagnozie środowisk zagrożonych wykluczeniem i udzielanie im odpowiedniego wsparcia. Zakończenie pracy asystenta rodziny ustaje wówczas gdy rodzina osiągnie samodzielność i prawidłowo wykonuje funkcje opiekuńczo – wychowawcze.

4.3 Dokonywanie opłat z pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

Pomimo dużego zaangażowania asystenta rodziny dochodzi do sytuacji umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Zadaniem własnym gminy jest ponoszenie odpłatności za umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej w wysokości:

- 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Poniższa tabela przedstawia liczbę dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z terenu gminy oraz wydatki Gminy Chocz na opiekę i wychowanie owych dzieci.

Tabela 7. Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej

	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>
<u>Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej</u>	6	6	11
<u>Koszty poniesione przez Gminę Chocz</u>	45418 zł	68900 zł	87146 zł

4.4. Wsparcie rodziny z problemem przemocy.

Działania wspierające wobec rodzin przeżywających trudności podejmuje Zespół Interdyscyplinarny oraz powoływane przez niego grupy diagnostyczno-pomocowe, bezpośrednio pracujące z rodzinami. Zespół Interdyscyplinarny tworzą przedstawiciele różnych jednostek, którzy współpracują ze sobą w sposób skoordynowany, w celu skutecznego reagowania na informacje w przemocy domowej.

Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należą integrowanie i koordynowanie działań różnych podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Przede wszystkim diagnozowanie problemu przemocy domowej, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz osobach udzielających pomocy w lokalnym środowisku. Jednocześnie grupy diagnostyczno-pomocowe opracowują plany pomocy przygotowywane zarówno z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy jak i osobami dotkniętymi przemocą.

Prowadzenie procedury „Niebieskie Karty” nie ma określonych ram czasowych. Czas pracy z rodziną wynika z jej indywidualnych potrzeb. W ramach procedury „Niebieskie Karty” wsparciem są nie tylko objęte rodziny w skład których wchodzi osoba dorosła, ale również rodziny z małoletnimi dziećmi.

4.3. Umożliwienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa.

Na rzecz wspierania rodzin, szczególnie przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w Gminie Chocz prowadzone są różne inicjatywy. Skierowane są one na promocję wartości rodzinnych oraz umacnianie rodziny. W tego typu procesie uczestniczą przedszkola, szkoły, organizacje pozarządowe oraz instytucje i placówki wspierające w obszarze pomocy społecznej i kultury. W zakresie poradnictwa i interwencji, związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii oraz służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców/opiekunów dzieci, prowadzone są następujące formy działań:

➤ **Punkt Informacyjno-Konsultacyjny**

Siedziba punktu mieści się w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Choczu. Dyżur pełniony jest przez prawnika oraz pełnomocnika Burmistrza Gminy Chocz ds. rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.

Do zadań punktu konsultacyjnego należą:

- motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia, uczestniczenia w „Grupie Wsparcia” w Choczu, rezerwowanie terminu leczenia odwykowego,
- motywowanie współuzależnionych do udziału w spotkaniach „Grupy Wsparcia” w Choczu,
- rozpoznawanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymywania przemocy,
- udzielanie porad prawnych, przygotowywanie pozwów o alimenty, separację, rozwód,
- inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,
- informacja w zakresie dostępności miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które mogą się włączyć w systemową pomoc rodziny.

➤ **Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**

Współpracująca z pełnomocnikiem Burmistrza Gminy ds. rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, opracowuje i realizuje Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałaniu, który obejmuje następujące działania:

- Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu .
- Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych,

a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych.

- Wspomaganie działań instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
- Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

➤ **„Grupa Wsparcia”** – prowadzenie zajęć terapeutycznych dla uzależnionych i współuzależnionych, spotkania prowadzi terapeuta uzależnień, który wspiera osoby, które wróciły po leczeniu odwykowym, motywuje osoby uzależnione do utrzymania trzeźwości. Ponadto osoby współuzależnione mają możliwość spotkania się, uzyskania wiedzy na temat choroby alkoholowej oraz pokonywania trudności wynikających z życia z osobą po leczeniu odwykowym lub z osobą pijącą.

5. Adresaci programu

Adresatami programu są rodziny i dzieci z terenu Gminy Chocz, a w szczególności rodziny przeżywające trudności opiekuńczo-wychowawcze. Rodzina to podstawowe środowisko rozwoju i funkcjonowania każdego człowieka. Rodzice to pierwsi nauczyciele dziecka, na których spoczywa obowiązek świadomego kształtowania postaw, przekazywania systemu wartości i tradycji. Socjalizacja dziecka stanowi podstawę jego funkcjonowania w życiu, dlatego bardzo ważne jest zapewnienie odpowiednich warunków do rozwoju. Praca z rodziną oraz wszelkie formy pomocy mają na celu przede wszystkim zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny, jak również aktywizację jej zasobów przy wzmocnieniu kompetencji i umiejętności społecznych. Działania skierowane są na zapewnienie dziecku bezpieczeństwa oraz podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców, by zapewnić optymalne warunki do prawidłowego rozwoju oraz podnieść jakość życia rodziny.

Program skierowany jest do wszystkich rodzin i dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Chocz, a w szczególności:

- rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w rodzinie zastępczej,
- rodzin, którym zostały odebrane bądź ograniczone prawa rodzicielskie,

- rodzin dysfunkcyjnych,
- rodzin przeżywających chwilowe trudności opiekuńczo-wychowawcze.

6. Cel Główny

Wsparcie rodzin poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

7. Cele Szczegółowe

1. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego.
2. Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodziny.
3. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez rodziców

8. Harmonogram realizacji programu

Harmonogram realizacji programu przedstawia poniższa tabela

Tabela 8. Harmonogram realizacji programu

<u>Zadanie i działania</u>	<u>Realizatorzy</u>	<u>Planowany termin realizacji</u>	<u>Źródła finansowania</u>
1. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego			
a) Udzielenie pomocy finansowej, rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choczcu	Działanie ciągłe w okresie 2025-2027	Środki własne, środki zewnętrzne
b) świadczenie pomocy w postaci posiłków w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choczcu	Działanie ciągłe w okresie 2025-2027	Środki własne, środki zewnętrzne
c) monitorowanie sytuacji zdrowotnej i	- placówki oświatowe	Działanie ciągłe	Środki własne,

edukacyjnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	-Ośrodek Zdrowia w Choczu	w okresie 2025-2027	środki zewnętrzne
d)motywowanie członków rodzin do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcia terapii leczenia uzależnień	-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Choczu - Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Chocz -Komenda Powiatowa Policji w Pleszewie -Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie	Działanie ciągłe w okresie 2025-2027	Środki własne, środki zewnętrzne
e)poradnictwo i praca socjalna świadczona przez pracowników GOPS	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choczu	Działanie ciągłe w okresie 2025-2027	Środki własne, środki zewnętrzne
2. Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodzin			
a)finansowanie zatrudnienia asystenta rodziny zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choczu, -Urząd Miejski Gminy Chocz	Działanie ciągłe w okresie 2025-2027	Środki własne, środki zewnętrzne
b)zabezpieczenie w budżecie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choczu	Działanie ciągłe w okresie 2025-2027	Środki własne, środki zewnętrzne
d)współpraca z	- Gminny Ośrodek	Działanie	Środki własne,

kuratorami sądowymi, policją, szkołami, stowarzyszeniami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych	Pomocy Społecznej w Choczu, -Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie, - Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Choczu, -Komenda Powiatowa Policji w Pleszewie	ciągłe w okresie 2025-2027	środki zewnętrzne
3. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców			
a) szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodziny przeżywającej trudności	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choczu	Działanie ciągłe w okresie 2025-2027	Środki własne, środki zewnętrzne
b) kierowanie osób uzależnionych na leczenie	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choczu, -Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Choczu	Działanie ciągłe w okresie 2025-2027	Środki własne, środki zewnętrzne
c) przydzielenie rodzinom asystenta rodziny	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choczu, -Sąd Rodzinny i Nieletnich w Pleszewie	Działanie ciągłe w okresie 2025-2027	Środki własne, środki zewnętrzne

9. Przewidywane efekty realizacji programu

Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucia bezpieczeństwa socjalnego, zminimalizowania negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego wsparcia rodziny i dziecka. Stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze

10. Źródła Finansowania Programu

Finansowanie 3 - letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 odbywać się będzie w ramach środków pochodzących z budżetu Gminy Chocz, oraz środków pozyskanych na zadania związane z realizacją programu w formie dotacji celowych z budżetu państwa, dotacji na realizację rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

11. Monitoring i ewaluacja Programu

Monitoring i ewaluacja programu prowadzone będą w sposób ciągły. Prawidłowe realizowanie programu opierać się będzie na działaniach podejmowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choczu oraz inne jednostki i instytucje działające na terenie gminy. W miarę potrzeb, niniejszy dokument będzie aktualizowany i weryfikowany pod kątem dostosowania do aktualnych realiów społecznych oraz przepisów prawa. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie.

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Choczu co roku do 31 marca przedkłada Radzie Miejskiej Gminy Chocz sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027.

12. Podsumowanie

Gminny Program Wsparcia Rodziny zakłada tworzenie sprzyjających warunków do poprawy życia rodzin i dzieci. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu powinny włączyć się aktywnie instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami wspierają dzieci i rodziny. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucie bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego wsparcia dla dziecka i rodziny.

Realizacja Programu możliwa będzie przy pełnym zaangażowaniu wszystkich służb i instytucji, które choćby w najmniejszym stopniu mogą być pomocne w zapewnieniu bezpieczeństwa i wsparcia w każdym aspekcie życia lokalnego społeczeństwa.